

UTDANNINGSMELDING 2015

INSTITUTT FOR GEOVITENSKAP, UIB

Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2014, og planer og prioriteringer for 2016

Dimensjonering av studietilbudet

Instituttet har gjennom hele det siste året opplevd en stor pågang av studenter som ønsker å ta våre emner. I all hovedsak får de fleste som har en studierett tilknyttet instituttets studieprogrammer tilgang til de emnene de ønsker å ta med noen få unntak.

Gjennomgang og videreutvikling av emneportefølje

Tidligere utdanningsmeldinger har belyst behovet for en videreutvikling av den totale emneporteføljen ved instituttet, samt en bedre koordinering av det totale studietilbudet innenfor ulike tematiske områder. Arbeidsgruppen fra 2013/2014 belyste noen av disse områdene, men fokuserte primært på oppbyggingen i studieprogrammene ved instituttet. Som en oppfølging til dette, satte instituttet i 2014 i gang en kartlegging av innholdet i ulike emnene som undervises, da særlig med mål om å avdekke eventuelle overlapp og/eller undervisningshull. Arbeidet har vært ledet av programstyreleder og vil videreføres i 2015 og 2016.

Undervisningslokaler

Instituttet har ikke opplevd nevneverdige endringer i forhold til undervisningslokalene i løpet av 2015. Auditorium 5 skal rustes opp i løpet av 2016. Ellers merker instituttet fortsatt utfordringer med romkapasitet og store mengder studenter på enkelte kurs, som påvirker undervisningsform og mulighetene for godt tilpasset undervisning.

Etter- og videreutdanning og lektorutdanning

I 2014 ble den første av en serie på totalt fire moduler av etter- og videreutdanning i geofag lyst ut for lærere i den videregående skolen. Grunnet lav påmelding ble emnet ikke undervist i 2014/2015. Modul 1 går nå (2015-16) med tre deltagere. I 2014 ble det dessuten vedtatt at instituttet skal delta i den integrerte lektorutdanningen ved Det matematisk naturvitenskapelige fakultet. Per i dag er det to studenter lektorutdanningen som planlegger å skrive masteroppgave på Institutt for geovitenskap.

Rekruttering

Instituttet videreførte tidligere års rekrutteringsarbeid, og da særlig rettet mot å møte skoleklasser fra ungdoms- og videregående skoler. Blant annet deltok instituttet på UiBs felles Fagdag (Åpen dag) 5. mars, og det årlige «Ka vil DU bli»-arrangementet

gjennom Bergen Kommune, 24. april. Instituttet planlegger å gjenta deltakelsen i begge arrangement i 2016. Dette arbeidet bør dessuten sees sammen med instituttets satsning på å utdanne lærere innen geofag til den videregående skolen.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak

Studentutveksling

I 2015 fortsatte instituttet sitt arbeid med studentutveksling, og da særlig til instituttets egne Erasmus-avtaler. Antallet studenter som reiste på utveksling i 2014 fordoblet seg fra 2013. Vi ser fortsatt at de fleste studentene fortsatt reiser til bilaterale avtaler utenfor Europa. Samtidig er inntrykket at studentene er mer bevisst det faglige studietilbudet ved valg av lærested i utlandet, hvor hovedtyngden av studentene er opptatt av et lærested med et godt faglig tilbud innenfor relevante geofaglige emner.

I løpet av 2015 hadde vi 23 utreisende studenter¹; 18 av disse var kvinnelige studenter, og 5 var mannlige. 22 studenter valgte å reise på vårsemesteret, og bare én på høsten. Av innreisende studenter hadde vi totalt 39 studenter², 12 på våren og 27 på høsten. 15 av disse 39 var kvinner.

Mentorordningen

Mentorordningen ble videreført i 2015, etter modell fra 2014. Tilbakemeldingene fra mentorer og studenter tyder på at de studentene som faktisk deltar er fornøyde, men at studentoppmøtet er labert. Komiteen for mentorprogrammet ønsker å gjøre en evaluering i løpet av vårsemesteret.

Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet

a. Primært virker det som at vi har, og kommer til å få et økt press på undervisningslokalene i 2016 og 2017, og det blir stadig mer utfordrende å finne passende lokaler, som passer til våre undervisningsmetoder.

b. Gjennomføring av eksamen: Vi ser tendenser til at svært mange studenter ved institutt for geovitenskap tar eksamen i et emne flere ganger, og flere bruker alle tre forsøkene sine. De siste to årene har det dermed vært arrangert omtrentlig like mange skriftlige eksamener både tidlig og ordinært, men naturligvis med færre kandidater ved tidlig eksamen. Det er også en stor økning i ønske om begrunnelser på sensur, noe som fører til en belastning på sensorene, særlig på de store kursene med 100-160 studenter, ettersom studentene har krav på begrunnelse på karakter.

Antall klagesaker har også økt veldig de siste 5 årene. I 2011 hadde vi 25 klagesaker fordelt på 15 emner; i 2015 hadde vi 91 klagesaker fordelt på 30 emner. Inntrykket vi

¹ 26 i 2014.

² 32 i 2014.

sitter med er at studentene føler de ikke har noe å tape på å klage, ettersom mange likevel tar eksamen i ett emne flere ganger og det er den beste karakteren som står. En annen grunn kan være at karaktersnittet for å komme inn på masterstudiet har blitt presset opp de siste årene. Det er flere eksempler hvor studenter har f.eks. en C i et emne, tar eksamen på nytt og får en C, klager på karakteren med håp om å rykke opp en karakter. Dette skjer selv om begrunnelsen de har mottatt ikke tilsier at de har god nok besvarelse til høyere karakter.

De aller fleste studenter som klager, har mottatt begrunnelse. Karakteren som hyppigst klages på er C, deretter D, E og F. Vi ser også at klagesensuren ofte blir samme karakter som gitt ved første sensur av besvarelsen.

	2011	2012	2013	2014	2015
Antall emner	14	16	18	22	30
Antall klagesaker	25	27	29	55	91

Fra vår 2011 til høst 2015 har det totalt blitt behandlet 227 klagesaker (antall besvarelser til ny sensur). Av karakter satt av klagekommisjonen er 127 uendret, 54 til gunst, 31 til ugunst (også 13 med «ikke angitt», som er klagesakene fra Høst 2015 som enda ikke er ferdigbehandlet).

Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2015 og planer for 2016

Instituttet oppnevnte høsten 2013 tre nye programsensorer. Det var instituttets målsetning å benytte programsensorene til å vurdere arbeidsgruppens rapport fra 2014. Dette arbeidet er imidlertid blitt forsinket og planlegges gjennomført i løpet av våren 2016.

Som nevnt over pågår det også en intern gjennomgang av vår emneportefølje. Resultatet av dette arbeidet vil sammen med arbeidsgruppens gjennomgang av studieprogrammene og programsensorenes evalueringer av arbeidsgruppens rapport, bli gjenstand for en helhetlig vurdering av studieprogrammene ved instituttet.

Søknad om SFU

Instituttet jobber med søknad om SFU innen mai 2016.

Planer for utvikling av studietilbudet, opprettinger/nedlegginger av studieprogram, vurdering av robusthet i fagmiljøet og fordeling av studieplasser for 2016

Utvikling av studietilbudet og oppretting/nedlegginger av studieprogram

To emner ble nedlagt i 2015, og tre emner ble opprettet. De to nedlagte emnene, ble begge inkorporert i ett av de nye emnene. Dette var også grunnen til at de kunne legges ned med umiddelbar virkning.

Ellers er det ingen planer om oppretting eller nedlegging av studieprogram på verken bachelor- eller masternivå. I tråd med den pågående programevalueringen utelukker imidlertid ikke instituttet visse endringer i innholdet og oppbyggingen av studieprogrammene, da særlig på bachelornivå. Alle endringer vil meldes inn som studieplanendringer i tråd med gjeldende regelverk.

Fordeling av studieplasser

Bachelorprogrammet i geovitenskap hadde i 2015 totalt 148 primærsøkere, hvorav 117 til studieretning geologi og 31 til studieretning geofysikk.³ Totalt begynte 103 studenter på bachelorprogrammet i geovitenskap i 2015, hvorav 83 på studieretning geologi og 20 på studieretning geofysikk⁴. 48 av disse var kvinnelige studenter. De offisielle tallene fra Samordna Opptak viser at poengkravet for opptak til retning geologi var 43,4 og 47,0 for geofysikk⁵. Dette representerer en liten nedgang i krav for karaktersnitt for opptak fra både 2014 og 2013. I 2016 ønsker instituttet å beholde opptaksrammen til bachelorprogrammet som tidligere år totalt 95 plasser.

Masterprogrammet i geovitenskap hadde i 2015 totalt 180 søkere (46 våren 2015 og 134 søkere høsten 2015). 69 tilbud ble sendt ut, hvorav 55 søkere startet på programmet (12 våren 2015 og 43 høsten 2015). Med disse søkertallene ser vi at økningen fra 2013() og 2014(159) har fortsatt. Vi ser at det blant andelen som takker nei til tilbud om opptak, er et flertall av søkere med bakgrunn fra andre eksterne institusjoner.

Fordelingen av opptak på de ulike studieretningene var som følger:

- Geodynamikk: 11
- Geokjemi og geobiologi: 8
- Kvantærgeologi og paleoklima: 14
- Maringeologi og geofysikk: 6
- Petroleumsgeofag: 24

Det ble ikke tatt opp noen studenter på fellesprogrammet Joint Master in Geoscience of Basins and Lithosphere i 2015. Dette programmet vil ikke bli lyst ut i 2016 på

³ Søkertallene for 2014 for disse to studieretningene var henholdsvis 164 og 45. Fra 2013 til 2014 hadde vi en prosentuell økning på henholdsvis 7,1 og 3,7.

⁴ Tilsvarende tall for 2015 var 94; hhv 72 og 22.

⁵ 2014: 49,5 for geologi og 50,3 for geofysikk.

grunn av uklarheter rundt programmets fremtid. I 2015 tok Université de Rennes over ansvaret som koordinerende institusjon, og det har vært en endring i partnerinstitusjoner involvert i programmet. En ny avtale mellom programmets nye partnere forventes å være klar i løpet av 2016.

I 2016 planlegger instituttet å tilby ca. 60 studieplasser på masterprogrammet, hvorav 12-15 plasser vil bli utlyst i vårsemesteret, og 40-50 plasser til høstens hovedopptak. Det er noe uklart hvilken innvirkning de store endringene i arbeidsmarkedet vil ha for søkertallet til masterprogrammet. Noen signaler peker mot at studentene søker mot andre retninger, men samtidig er det fortsatt store kull med bachelorstudenter som vil fullføre de neste par årene, og vanskeligheter i arbeidsmarkedet vil trolig medføre at mange likevel velger og fortsette å studere og bygge på med en mastergrad.

Prosedyrer for fordeling av masterprosjekter

Instituttet anser de nåværende prosedyrene for oppgavefordeling i forbindelse med opptak til masterprogrammet i geovitenskap, som lite effektiv. Instituttet planlegger derfor å ta i bruk nye, og mer hensiktsmessige rutiner for oppgavefordeling i forbindelse med masteropptaket. Dette er for tiden til diskusjon ved instituttet.

Aktivitet i etter- og videreutdanning

Høsten 2013 ble videreutdanning for lærere i geofag opprettet ved UiB, med planlagt oppstart høsten 2014. Som nevnt over, ble ikke modul 1 startet i 2014 grunnet for få påmeldt, men går dette studieåret (2015-16) for første gang, med tre deltagere. Instituttet kommer til å tilby modul 2 fra og med høsten 2016.

Instituttet vil også opprettholde sin deltakelse i den integrerte lektorutdanningen.